



# CO NOWEGO W ZASADACH ORGANIZACJI I UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ W PRZEDSZKOLU?

*Jolanta Bień*

*pedagog specjalny – socjoterapeuta*

**Konferencja metodyczna dla dyrektorów przedszkoli**

Kraków, 06 kwietnia 2018 r.

## CEL ZMIAN:

1. Włączenie dzieci z różnymi potrzebami rozwojowymi do grupy rówieśniczej;
2. Pomoc dzieciom z SPE w funkcjonowaniu w przedszkolu;
3. Wszechstronne wsparcie dla dzieci, rodziców i nauczycieli.

## ZMIANY WPROWADZONO W ROZPORZĄDZENIACH:

1. W sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Poz. 1591).
2. W sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. Poz. 1578).
3. W sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych (Dz. U. Poz. 1743).
4. W sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. Poz. 1616).



# CZĘŚĆ I

Rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Poz. 1591).

# ZMIANY W ROZPORZĄDZENIU DOTYCZĄCYM

zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Poz. 1591) z dnia 9 sierpnia 2017 r.:

1. Poszerzona została definicja pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
2. Dodano dodatkowe problemy rozwojowe uprawniające dziecko do objęcia go pomocą psychologiczno – pedagogiczną;
3. Dodano obowiązek dyrektora polegający na uzgadnianiu warunków współpracy z podmiotami, z którymi pomoc psychologiczno – pedagogicznej jest organizowana i udzielana;
4. Poszerzono krąg osób i instytucji mogących wnioskować o udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
5. Słowo „socjoterapeutyczne” w całym rozporządzeniu zamieniono na „kompetencje emocjonalno – społeczne”.
6. Obligatoryjnym wymogiem jest zintegrowanie działań nauczycieli i specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej;

# ZMIANY W ROZPORZĄDZENIU DOTYCZĄCYM

zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Poz. 1591) z dnia 9 sierpnia 2017 r.:

7. Doprecyzowano i poszerzono zakres problemów uprawniających dziecko do otrzymania pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
8. Wprowadzono nowe pojęcie, „zindywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego przygotowania przedszkolnego”;
9. Uelastyczniono czas trwania zajęć;
10. Dodano zapis, że wszystkie zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej powinny być prowadzone z wykorzystaniem aktywnych metod pracy;
11. Poszerzono zakres obowiązków nauczycieli i specjalistów;
12. Doprecyzowano definicję i zakres obserwacji pedagogicznej;

## ZMIANY W ROZPORZĄDZENIU DOTYCZĄCYM

zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Poz. 1591) z dnia 9 sierpnia 2017 r.:

13. Poszerzono i doprecyzowano zakres współpracy specjalistów z nauczycielami dzieci objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną;
14. Dodano obowiązek oceny efektywności udzielanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
15. Usunięto zapis dotyczący IPET-ów.
16. Przywrócono możliwość wnioskowanie przez przedszkole do poradni psychologiczno-pedagogicznej o przeprowadzenie diagnozy;
17. W związku z poszerzeniem definicji pomocy psychologiczno – pedagogicznej dodano nowe obowiązki specjalistów.

# **ZAGADNIENIA BUDZĄCE NAJWIĘCEJ WĄTPLIWOŚCI DYREKTORÓW I NAUCZYCIELI PRZESZKOLI**

## ***KTO I W JAKI SPOSÓB UDZIELA POMOCY PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ?***

### **Kto:**

- nauczyciele i specjaliści:
  - w trakcie bieżącej pracy z uczniem,
  - poprzez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów.

### **W jakiej formie:**

- poprzez zajęcia specjalistyczne,
- poprzez zajęcia rozwijające uzdolnienia,
- w ramach zindywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
- w formie porad i konsultacji.



## ***CZYM JEST ZINDYWIDUALIZOWANA ŚCIEŻKA?***

### **Czym jest:**

- jest to forma pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

# ***DLA KOGO I JAK JEST ORGANIZOWANA JEST ZINDYWIDUALIZOWANA ŚCIEŻKA?***

## **Dla kogo:**

- organizowana jest dla dzieci w jednorocznym obowiązkowym przygotowaniu przedszkolnym, które mogą uczęszczać do przedszkola, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia, nie mogą realizować wszystkich zajęć wychowania przedszkolnego wspólnie z oddziałem przedszkolnym i wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb i możliwości edukacyjnych.

## **Jak:**

- na podstawie opinii Publicznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

# ***KTO WNIOSKUJE I JAKIE DOKUMENTY SĄ WYMAGANE DLA ZINDYWIDUALIZOWANEJ ŚCIEŻKI?***

## **Kto:**

- wnioskuję rodzic.

## **W jaki sposób:**

- do wniosku dołącza się dokumentację określającą:
  - trudności w funkcjonowaniu dziecka w przedszkolu,
  - w przypadku dziecka obejmowanego zindywidualizowaną ścieżką ze względu na stan zdrowia – także wpływ przebiegu choroby na funkcjonowanie w przedszkolu oraz ograniczenia w zakresie możliwości udziału w zajęciach wychowania przedszkolnego wspólnie, z oddziałem przedszkolnym,
  - w przypadku ucznia uczęszczającego do przedszkola – także opinię nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z dzieckiem, o funkcjonowaniu w przedszkolu.

# ***JAK WYGLĄDA PROCEDURA PRZYGOTOWANIA ZINDYWIDUALIZOWANEJ ŚCIEŻKI?***

## **Proces:**

1. Analiza funkcjonowania dziecka w przedszkolu, dokonuje jej publiczna poradnia psychologiczno – pedagogiczna we współpracy z przedszkolem oraz rodzicami;
2. Przygotowanie programu wychowania przedszkolnego z dostosowaniem metod i form ich realizacji do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych (w szczególności potrzeb wynikających ze stanu zdrowia);
3. Dyrektor przedszkola ustala tygodniowy wymiar zajęć wychowania przedszkolnego, realizowanych indywidualnie z dzieckiem;

**Ścieżki nie organizuje się dla uczniów objętych indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym oraz kształceniem specjalnym.**

## ***ILE TRWAJĄ ZAJĘCIA SPECJALISTYCZNE?***

### **Czas trwania:**

- godzina zajęć trwa 45 minut,
- dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie dłuższym lub krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla dziecka łącznego tygodniowego czasu tych zajęć, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami dziecka.

# ***KTO I W JAKI SPOSÓB PLANUJE ORGANIZACJĘ ZAJĘĆ Z ZAKRESU POMOCY PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ?***

## **Kto:**

- wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej ustala dyrektor przedszkola.

## **Jak:**

- biorąc pod uwagę określoną w arkuszu organizacji przedszkola odpowiednio liczbę godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

# ***JAKI JEST CEL I JAK NALEŻY ROZUMIEĆ OBSERWACJĘ PEDAGOGICZNĄ W PRZEDSZKOLU?***

## **Cel:**

- wczesne rozpoznanie u dziecka dysharmonii rozwojowych,
- podjęcie wczesnej interwencji.

## **Jak rozumieć:**

- w przypadku dzieci realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne jako analizą i ocenę gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna).

# ***NA CZYM POLEGA WSPÓŁPRACA SPECJALISTÓW Z NAUCZYCIELAMI DZIECI OBJĘTYCH POMOCĄ PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNĄ?***

## **Zasada:**

- specjaliści udzielający uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej wspierają nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych w dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości i potrzeb psychofizycznych ucznia.



# ***CZYM JEST OCENA EFEKTYWNOŚCI UDZIELANEJ POMOCY PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ?***

## **Czym jest:**

- ocena wyników pomocy, w formie wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania dziecka.

# ***JAK DOKUMENTUJE SIĘ POMOC PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNĄ?***

## **Metoda:**

- ❑ przedszkole gromadzi, w indywidualnej teczce dla każdego dziecka objętego odpowiednio kształceniem specjalnym lub pomocą psychologiczno – pedagogiczną, dokumentacje badań i czynności uzupełniających, dziennik indywidualnych lub grupowych zajęć prowadzonych w szczególności przez:
  - pedagoga,
  - psychologa,
  - logopedę,
  - terapeutę pedagogicznego,
  - lekarza,
  - oraz innego specjalistę,

a także indywidualne programy edukacyjno – terapeutyczne, o których mowa w art. 127 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz indywidualne programy zajęć, o których mowa w § 12 ust. 2 i 3.



## CZĘŚĆ II

Rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. Poz. 1578).

# ZMIANY W ROZPORZĄDZENIU DOTYCZĄCYM

warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1578) z dnia 9 sierpnia 2017 r.:

W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z tytułu niepełnosprawności, dyrektor powołuje zespół, który ma za zadanie:

1. Dokonanie Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Dziecka;
2. Przygotowanie i opracowanie Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego (IPET);
3. Dokonywanie przynajmniej 2 razy w roku Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia i oceny efektywności udzielanej pomocy.

# ZESPÓŁ IPET – PODSTAWOWE INFORMACJE

# ZESPÓŁ IPET

W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego planowanie i koordynowanie działań w placówce jest zadaniem zespołu.

## W skład zespołu wchodzi:

- nauczyciele,
- specjaliści pracujący z dzieckiem.

## Zadania zespołu:

- zespół jest odpowiedzialny za przeprowadzenie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania – jest ona złożonym procesem rozpoznania, uwzględniającym kontekst funkcjonowania dziecka, którego celem jest:
  - ocena poziomu wiedzy i umiejętności,
  - ocena potrzeb rozwojowych i edukacyjnych,
  - ocena zakresu możliwości psychofizycznych i ograniczeń oraz trudności,
  - ocena zakresu i charakteru wsparcia ze strony nauczycieli i specjalistów, w zależności od potrzeb.

# ZESPÓŁ IPET

W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego planowanie i koordynowanie działań w placówce jest zadaniem zespołu.

## W spotkaniach zespołu mogą uczestniczyć:

- rodzice,
- na wniosek dyrektora przedszkola, przedstawiciel poradni psychologiczno – pedagogicznej lub inne osoby, w szczególności lekarz lub inny specjalista.

## Rodzice dziecka otrzymują:

- kopię Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia,
- kopię IPET.

# ZESPÓŁ IPET

W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego planowanie i koordynowanie działań w placówce jest zadaniem zespołu.

1. Osoby uczestniczące w spotkaniach są zobowiązane do **tajemnicy służbowej!**
2. Zespół ma **30 dni** na dokonanie Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia i przygotowanie IPET, po otrzymaniu orzeczenia.

**Celem wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia jest określenie potrzeb rozwojowych dziecka i dostosowanie metod i form pomocy specjalistycznej do jego potrzeb i możliwości.**



# **IPET – WAŻNE INFORMACJE**

## IPET OKREŚLA:

1. Zakres i sposób dostosowania odpowiednio **programu wychowania przedszkolnego**, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem;
2. **Zintegrowane** działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, ukierunkowane na **poprawę funkcjonowania ucznia**, w tym w zależności od potrzeb:
  - na komunikowanie się ucznia z otoczeniem z użyciem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC),
  - oraz **wzmacnianie jego uczestnictwa** w życiu przedszkolnym, w tym w przypadku ucznia niepełnosprawnego – **działania o charakterze rewalidacyjnym**.
3. Formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane;
4. **Działania wspierające rodziców ucznia** oraz – w zależności od potrzeb – **zakres współdziałania z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi**, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;

## IPET OKREŚLA:

5. Zajęcia rewalidacyjne, inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
6. **Zakres współpracy** nauczycieli i specjalistów **z rodzicami ucznia** w **realizacji przez przedszkole zadań wymienionych w § 5,**

Przedszkole zapewni:

- realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
- warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów,
- zajęcia specjalistyczne,
- inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w szczególności zajęcia rewalidacyjne,
- integrację uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z uczniami pełnosprawnymi,
- przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

## IPET OKREŚLA:

7. W przypadku uczniów niepełnosprawnych – w zależności od potrzeb – **rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności ucznia**, w tym w zakresie wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie;
8. W zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz **możliwości** psychofizycznych **ucznia** wskazanych **w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego lub wynikających z wielospecjalistycznych ocen** – wybrane zajęcia wychowania przedszkolnego lub zajęcia edukacyjne, które są realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów.



**DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ**

*Jolanta Bień*  
*pedagog specjalny – socjoterapeuta*